

Natjecanje u činjenju dobrih djela

Hatib: Salih ibn Abdullah ibn Humejd

23. šaban 1438. po Hidžri / 19. maj 2017.

Sva hvala i zahvala pripadaju Allahu, Njemu pripada hvala na dunjaluku i na ahiretu. Hvalim Ga, slavljen neka je On, i tražim oprost od Njega, On prašta male i velike grijeha, i zahvaljujem Mu na obilnim blagodatima, vidljivim i nevidljivim, i svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji druga nema, svjedočenjem koje upućuje zbunjena i neodlučna srca, i svjedočim da je naš prvak i vjerovjesnik Muhammed Allahov rob i poslanik, kojim je Allah uzvisio vjeru i uspostavio ispravan put, porazio Kisru i Kajsera, i sjedinio udaljena srca, neka je na njega Božiji blagoslov, mir i spas, i na njegove ashabe, blistave zvijezde, i na tabiine i one koje ih slijede u dobročinstvu. O ljudi, oporučujem sebi i vama bogobožnost. Bojte se Allaha, Allah vam se smilovao.

Najbolji ljudi su oni koji su ponizni i kada su na visokim pozicijama, praštaju kada imaju moć, pravedni su kada su jaki i skromni su u bogatstvu. Znaju svoje pravo mjesto i ne traže više od njega, znaju svoje obaveze i ne zanemaruju ih, vole svome bratu ono što vole sebi. Kada nekoga nema, raspituju se za njega, kada se neko razboli, običu ga, kada je nekome potrebna pomoć, pomognu mu. Njihova vjera ih podstiče da savjetuju, a dio njihovog morala je i upućivanje na dobro i odvrćanje od zla.

Svjesni su da je život kratak, i da je ono što je ostalo od njega nezatno, ne žele da im dragocjeno vrijeme prođe bez dobrih djela i da svoje dunjalučke dane protraće bez ikakve nagrade. Uzvišeni kaže: "A ne valja tako, saznat ćete svakako! I još jednom, ne valja tako! Sznat ćete sigurno! Ne valja tako, neka znate pouzdano, Džehennem ćete vidjeti jasno! I još jednom, doista ćete ga vidjeti očigledno! Zatim ćete toga dana za sladak život biti pitani sigurno!" (Et-Tekasur, 3–8)

O muslimani! Dobra djela čovjeka čine čovjekom, a ne dug život. Kratkoću životnog vijeka islamskog ummeta Allah, džellešahu, nadoknadio je bereketom, blagoslovom u djelima, “sezonom dobra” i odabranim vremenima i trenucima u kojima se dobro djelo posebno vrednuje. Vjernik, samo što izađe iz jednog ibadeta, čeka ga drugi, a ako nije u stanju izvršiti jedan ibadet, preći će na drugi. Uzvišeni kaže: “Svako se okreće prema svojoj kibli, a vi se potrudite da druge, čineći dobra djela, pretečete! Ma gdje bili, Allah će vas sve sabrati.” (El-Bekara, 148)

Vjernik je pametan i pronicljiv, zna da su njegovi udisaji i izdisaji izbrojani, njegovi dani određeni, a da je život prilika koju ko iskoristi na najbolji način, uspio je i spasio se, a ko je propusti, neka ne kori nikoga osim samog sebe. U hadisu se kaže: “Iskoristi petero prije drugih petero: mladost prije starosti, zdravlje prije bolesti, bogatstvo prije siromaštva, slobodno vrijeme prije zauzetosti i život prije smrti.” (Hakim, vjerodostojan prema uvjetima Buharija i Muslima)

Natjecanje u dobru je uzvišena vrlina i plemenito svojstvo, kojim su se okitili oni najodlučniji i najbogobojazniji, a požurivanje s činjenjem dobrih djela je priroda kojom su se ukrasili i njoj su upućeni samo oni kojima je Allah, džellešahu, podario visoke težnje i snažnu volju, uz čista srca, mudrost uma i prostranost u grudima.

Cijenjeni vjernici! Požurivanje i natjecanje u činjenju dobrih djela pokazatelj su odvažnosti, inicijative, sposobnosti podnošenja, odlučnosti i želje, a onaj ko bude hrlio ka nečemu, lahko će to i postići. Natjecanje u činjenju dobra podstiče dušu da se ugleda na najbolje i da se pridruži društvu čestitih i pobožnih, ali ne na štetu bilo kojeg pojedinca ili uzurpacijom bilo čijeg prava.

Znajte, Allah vam se smilovao, da je naredba o požurivanju s činjenjem dobrih djela za jedan stepen iznad naredbe o činjenju tih djela, jer se njome traži izvršenje određenog djela u najpotpunijoj formi i načinu, uz obavezu požurivanja u njegovom izvršenju.

Ono što pomaže u natjecanju i požurivanju u činjenju dobrih djela jeste spoznaja prave vrijednosti dunjaluka u odnosu na ahiret. U prvim generacijama su govorili:

“Kada bi dunjaluk bio sav od zlata koje prolazi, a ahiret od grnčarije koja traje, obaveza pametnog čovjeka bila bi da dâ prednost grnčariji koja traje nad zlatom koje prolazi, a kako je tek kad znamo da je ahiret zlato koje traje i da je bolji i trajniji!”

Druženje s pobožnim i čestitim ljudima, umjerenost u dozvoljenim stvarima, odlučnost, prihvatanje Knjige s ozbiljnošću, činjenje što više dobrovoljnih ibadeta u slobodno vrijeme, također pomaže u postizanju i jačanju ove pozitivne osobine. Ako je u dunjalučkim poslovima poželjna uzdržanost, promišljenost i opreznost, onda je u ahiretskim poslovima poželjno požurivanje i inicijativa. Kaže Uzvišeni: “a požurio sam k Tebi, Gospodaru moj, da budeš zadovoljan” (Taha, 84). U jednoj izreci se kaže: “Uzdržanost je poželjna u svakoj stvari, osim u ahiretskim poslovima.” Rekao je imam Ahmed: “Sve što je dobro, s tim treba požuriti.”

Cijenjeni vjernici! Pred vama je plemeniti mjesec, istinski mejdan za natjecanje i “rivalstvo”, ko u njemu učini nafilu – dobrovoljno djelo, kao da je učinio farz u nekom drugom mjesecu, a ko u njemu nahrani postača, imat će njegovu nagradu, makar ga nahranio datulom ili mlijekom. U njemu je noć vrednija od hiljadu mjeseci, i ko je provede u namazu, vjerujući u Allaha i nadajući se Njegovoj nagradi, bit će mu oprosteni prošli grijesi. Ko isposti ramazan, vjerujući u Allaha i nadajući se Njegovoj nagradi, bit će mu oprosteni prošli grijesi.

Vaš vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, bio je najdarežljiviji čovjek, a najdarežljiviji je bio u ramazanu. Njegova darežljivost nije bila samo u imetku, nego i u dobrim djelima, dobročinstvu, pokornosti i pobožnosti.

Dobra djela nisu ograničena na određenu vrstu, a vrata dobra su mnogobrojna. U dobra djela spadaju: namaz, zekat, milostinja, post, učenje Kur’ana, itikaf, briga o potrebnima, udovicama, siromašnima i bližnjima, koji, proseći, ne dodijavaju ljudima.

Ne zaboravite posjetiti bolesnika, učiniti dobročinstvo komšiji, tražiti korisno znanje, pozivati Allahu, pomoći unesrećenom, osigurati pravdu onome kome je nepravda učinjena, spriječiti zulumčara u činjenju nepravde, pobrinuti se za siročad i siromašne

porodice, održavati džamiju, odgovorno izvršavati povjerene poslove, izvršavati obaveze, govoriti i činiti lijepo.

Zatim, razmislite dobro, Allah vas čuvao od svakog zla, o svojstvima onih koji požuruju i natječu se u činjenju dobrih djela: “Oni koji iz bojazni prema Gospodaru svome strahuju, i oni koji u dokaze Gospodara svoga vjeruju, i oni koji druge Gospodaru svome ravnim ne smatraju, i oni koji od onoga što im se daje udjeljuju, i čija su srca puna straha zato što će se vratiti svome Gospodaru – oni hitaju da čine dobra djela, i radi njih druge pretiču” (El-Mu’minun, 57–61); “Ali, nisu svi oni isti. Ima ispravnih sljedbenika Knjige koji po svu noć Allahove ajete čitaju i mole se; oni u Allaha i u onaj svijet vjeruju i traže da se čine dobra djela, a od nevaljalih odvrćaju i jedva čekaju da učine dobročinstvo; – oni su čestiti; bilo kakvo dobro da urade, biće za nj nagrađeni. – A Allah dobro zna one koji se Njega boje.” (Ali Imran, 113–115) Aiša, radijallahu anha, upitala je Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, za one “koji od onoga što im se daje udjeljuju, i čija su srca puna straha zato što će se vratiti svome Gospodaru”, jesu li to oni koji krađu, čine blud i piju alkohol i zbog toga strahuju od Allaha, a Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovorio joj je: “Ne, kćeri Siddikova, to su oni koji klanjaju, poste, udjeljuju milostinju a boje se Allaha.”

Zašto je Poslanik dao ovakav odgovor? Zato što će neki ljudi raditi i napatiti se, ali će biti bačeni u vatru užarenu, i što će djela nekih ljudi biti poput “varke u ravnici u kojoj žedan vidi vodu”, ili poput “pepela koji vikor u olujnom danu raznese”, utječemo se Allahu od poniženja.

Da, Allah vas čuvao, ono što je navelo ove čestite ljude da hrle dobrim djelima i natječu se u dobru jeste njihov strah od Allaha, džellešanuhu, i čvrsto vjerovanje u Sudnji dan i povratak Allahu, džellešanuhu. Uzvišeni kaže: “...a vi se potrudite da druge, čineći dobra djela, pretećete! Ma gdje bili, Allah će vas sve sabrati – Allah, zaista, sve može” (El-Bekara, 148); “...i ko bude od vatre udaljen i u Džennet uveden – taj je postigao šta je želio; a život na ovome svijetu je samo varljivo naslađivanje.” (Ali Imran, 185)

O muslimani, razmislite o ovim divnim primjerima iz života Poslanikovih ashaba, radijallahu anhum. Jednog dana Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upitao je svoje ashbe: "Ko je od vas osvanuo kao postač?" "Ja", odgovorio je Ebu Bekr, radijallahu anhu. "Ko je od vas ispratio dženazu?", upitao je Poslanik ponovo. "Ja", odgovorio je Ebu Bekr. "Ko je od vas posjetio bolesnika?" "Ja", odgovorio je Ebu Bekr. A onda Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: "Niko neće spojiti ove tri stvari, a da neće ući u Džennet." (Muslim)

Kada je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, krenuo u Pohod na Tebuk, pozvao je ljude da učestvuju u opremanju vojske za taj pohod i podstakao ih je na dijeljenje i trošenje imetka na Allahovom putu, a posebno one imućnije.

Ovaj pohod imao je svoje specifične okolnosti: udaljenost i mnogobrojnost neprijatelja, velike vrućine, postojanje licemjera u muslimanskim redovima, izostanak iz borbe jednog dijela, za borbu sposobnih, muškaraca.

Omer, radijallahu anhu, požurio je do Poslanika, govoreći u sebi: "Ako ikad pretekne Ebu Bekra, to će biti danas." Donio je pola svog imetka i predao ga Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, a Poslanik ga je upitao: "Šta si ostavio svojoj porodici?" Omer reče: "Allahov Poslaniče, ostavio sam im isto ovoliko." Zatim je došao Ebu Bekr sa svom imovinom koju je posjedovao, a Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upitao ga je: "Šta si ostavio svojoj porodici?" Ebu Bekr reče: "Ostavio sam im Allaha i Njegovog Poslanika." Kada je to čuo, Omer, radijallahu anhu, reče: "Nikada se više neću s tobom natjecati."

Što se tiče Osmana, radijallahu anhu, koji se smatrao jednim od najimućnijih ashaba, kada je čuo Poslanikov poziv na opremanje vojske, ustao je i rekao: "Allahov Poslaniče, od mene stotinu deva sa samarima i podsedlicama." Nakon što je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ponovio poziv, Osman, radijallahu anhu, rekao je: "Od mene stotinu deva sa samarima i podsedlicama." Kada je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i treći put ponovio poziv, Osman, radijallahu anhu, rekao je: "Od mene tri stotine deva sa samarima i podsedlicama." Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, uputio

je dovu za njega i rekao: "Allahu moj budu zadovoljan Osmanom, i ja sam zadovoljan s njim." Zatim je Osman otišao do kuće i donio hiljadu zlatnika i istresao ih u Poslanikovo krilo. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, prevrtao je zlatnike u rukama i govorio je: "Osmanu, nakon ovoga danas, više ništa neće moći nauditi (u vjeri)."

Požurivanje u činjenju dobrih djela manifestuje se u Poslanikovoju preporuci čovjeku koji ga je upitao: "Za koju će sadaku čovjek imati najveću nagradu?" "Kad već pitaš, reći ću ti: da dijeliš imetak kad si zdrav, pohlepan, bojiš se siromaštva i nadaš se životu, i ne čekaš da duša dođe do grkljana pa onda kažeš: 'Ovome dajte ovo, a ovome ovo.'" (Muttefekun alejhi)

Još preciznije pojašnjenje požurivanja u činjenju dobrih djela daju nam Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: "Požurite sa činjenjem dobrih djela prije nego što nastupe smutnje mračne poput mrkle noći, kada će čovjek osvanuti kao vjernik, a omrknuti kao nevjernik, i omrknuti kao vjernik, a osvanuti kao nevjernik, i kada će ljudi prodavati svoju vjeru za neko dunjalučko dobro." (Muslim)

U drugom hadisu se kaže: "Da li očekujete išta osim siromaštva zbog kojeg ćete zaboraviti na svog Gospodara, ili bogatstva koje će vas učiniti oholim, ili bolesti koja će vas uništiti, ili starosti koja će vas oslabiti, ili iznenadne i brze smrti, ili Dedžala, a on je najgore zlo koje se očekuje, ili Smaka svijeta, a Smak svijeta je užasniji i gorči." (Tirmizi, hasen-garib)

Šta znače Poslanikove riječi: "Požurite s činjenjem dobrih djela prije nego što nastupe smutnje"? Ovim riječima savjetuje nam da požurimo prije nego se one dese. A šta su to smutnje? To je sve što odvraća od pokornosti Allahu, džellešanu, ili što navodi na grijeh, i možda je stanje današnjeg čovjeka i njegova zaokupljenost savremenim sredstvima, instrumentima i alatkama, najbolja potvrda ovih riječi i nešto što izaziva strah i bojazan.

Zbog toga se, u vremenima smutnji, ibadet posebno vrednuje, zbog njegove teškoće i rijetkosti, kao što se navodi u hadisu Ma'kila ibn Jesara, radijallahu anhu: "Ibadet u vremenima smutnji ima vrijednost kao hidžra, iseljenje, meni."

Rekao je Nevevi: “Razlog posebnog vrednovanja ibadeta u vremenima smutnji jeste taj što je većina ljudi, u tim vremenima, nemarna prema ibadetu i samo rijetki mu posvećuju pažnju.”

Allah, džellešanuhu, ima robove koji “pretiču” vrijeme, čuvaju svaki trenutak, ne odvajaju se od pokornosti Allahu, džellešanuhu, i požuruju sa činjenjem dobrih djela. Ko danas uradi dobro djelo, naći će ga sutra, na Sudnjem danu, a ko ništa ne uradi, neće ništa ni naći; ko se bude bojao, požurit će, a ko požuri, stići će na odredište; ko se bude trudio, postići će ono zbog čega se trudi; ko ostavi pretjerano spavanje težeći velikim ciljevima, nije kao onaj koji spava i ljenčari. Nema odmora za trudbenike osim u Džennetu, pod drvetom Tuba. Ko iskreno bude tražio utočište kod Allaha, divno li će biti njegovo prebivalište.

O vjernici! Ako istinski nešto želite, požurite; ako ste donijeli čvrstu odluku, ustrajte. Ko se bude pribojavao strahota, nikada neće ostvariti svoje nade. Nema ponosa bez truda, ugleda bez opasnosti, “hladnog” života bez vrućine umora. Onaj ko bude zadovoljan posljednjim safom, nikad neće osjetiti slast veličine. Uzvišeni kaže: “Nadmećite se da u Gospodara svoga zaslužite oprost i Džennet, prostran koliko su nebo i Zemlja prostrani, i pripremljen za one koji u Allaha i poslanike Njegove vjeruju. To je Allahova blagodati koju će dati onome kome On hoće; a u Allaha je blagodati velika.” (El-Hadid, 21)

Cijenjeni vjernici! Među ljudima postoje dobre duše i čista srca koja vole dobro i dobročinstvo, ali su iskušani neodlučnošću i odgađanjem, oni ne koriste prilike i nemaju kod sebe izgrađeno svojstvo požurivanja i natjecanja. Neki mudri ljudi su kazali: “Oklijevanje je gubitak, a propuštanje prilika je gorčina.”

U ometajuće faktore spada ljubav prema komociji, nemarnost i uživanje u prohtjevima i slastima. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: “Ljudi će se neprestano povlačiti, dok ih Allah ne gurne u Vatru.” (Muslim)

Jedna od lijepih savremenih izreka kaže: “Budi ispred drugih u dobru, a nemoj biti menadžer katastrofa.”

"KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA." (PREPOROD)

HUTBE

Bojte se Allaha, Allah vam se smilovao, bojte Ga se svi, i požurite sa činjenjem dobra kao što su to činili pobožni, i natječite se kao što su se natjecali upućeni.

Uzvišeni kaže: "A dobro koje za sebe unaprijed osigurate naći ćete kod Allaha još većim i dobit ćete još veću nagradu. I molite Allaha da vam oprost, jer Allah prašta i milostiv je." (El-Muzzemmil, 20)

Allah okoristio mene i vas Svojom Časnom Knjigom i uputom Svog vjerovjesnika Muhammeda.

Molim Allaha da oprost i meni i vama, a molite Ga i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

